

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ISTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

COCEMFE
Sevilla

DIŞLAMA VE AYRIMCILIĞA KARŞI DENEYİMLERİN PAYLAŞILMASI

SEED PROJESİ

**ERASMUS + Stratejik Ortaklıklar. Ana Eylem 2:
Yenilik ve İyi Uygulama Değişimi İçin İşbirliği**

İstanbul Gelişim Üniversitesi, Şubat 2020-Ağustos 2022 yılları arasında yürütülen ve Avrupa Birliği Komisyonu tarafından Erasmus+ Programı, KA2 – Stratejik Ortaklıklar, Yenilik ve İyi Uygulama Değişimi İçin İş Birliği altında fonlanan ve Gençlik kategorisinde yer alan “SEED” projesinin konsorsiyumunun bir üyesidir. 4 farklı ülkeden 4 kurumun katıldığı proje konsorsiyumuna Pierre de Coubertin Lisesi, GRETA 77 liderlik etmektedir. Proje genç ve engelli olmak üzere çift dezavantajı içermektedir. Engelli gençlerin eğitim kurumlarında sosyal içermelerini sağlamak, ayrımcı dili ortadan kaldırmak, gençlerin istihdam edilebilirliklerini artırmak ve onların topluma katılmalarına hizmet ederek daha kapsayıcı bir toplum oluşturma hedefindedir. İstanbul Gelişim Üniversitesi, bu proje ile birlikte uluslararası bir konsorsiyumun bir parçası olarak hem ulus ötesi aktivitelerle hem de ulusal ve yerel aktivitelerle, sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sunmuştur.

Projenin Amacı

Projenin amacı, gençlerin okula veya eğitimlerinin sonunda iş dünyasına entegrasyonlarını geliştirmek için engellilik algısını değiştirmenin yolları üzerinde uygulama alışverişinde bulunmaktır. Çalışma, esas olarak, bu hedeflere en iyi şekilde ulaşan yöntemlerin ve kuruluşların karşılaştırılması ve ilgili aktörlerin görüşlerine dayalı olarak bir ortak sonuç taslağının hazırlanması ile ilgili geliştirilmiştir. Bu nedenle, projenin birinci önceliği sosyal içermeyi geliştirme sorunudur, çünkü okul ve profesyonel dünyaya giriş, gerçekten de bireyler için sosyal inşa yerleridir.

Projenin ikinci önceliği çeşitli engellere ilişkin önyargıları ve yanlış söylemleri (ayrımcı dili) belirleyerek ekonomik dünyaya girişi kolaylaştırmakla ilgilidir. Engelli gençlerin becerilerinin okul ortamında ve halihazırda sahip oldukları işlerde ortaya çıkması için "iyi" koşulların ortaya çıkarılması gerekmektedir. Çıkarılan sonuçlar, Avrupa mirasının sosyal ve eğitimsel değerinin paylaşılmasına katkıda bulunmaktadır. Projenin son önceliği ise, çalışmanın gençlerin eğitimlerine ve geleceklerine güvenle katılımlarını artırmayı hedeflemesidir.

16 ile 30 yaş arasındaki engelli gençler, aynı yaştaki engelli olmayan gençlerden daha da düşük bir eğitim düzeyine sahiptir. Yapılan araştırmalar, genç engelli nüfusun yaklaşık %40'ının, eğitim veya öğretim alanlarında son 12 ay içinde ayrımcılığa maruz kaldıklarını

söylüyor ve bu ayrımcılık her zaman bu gençlerin okuldan erken ayrılmalarıyla bağlantılıdır.

Bu proje, bu gençlere danışmanlık yapan, onları destekleyen ve onlara yardım eden istihdam veya eğitim profesyonelleri için faydalı olabilecek ve yayılabilecek sonuçların bir özet belgesini üretmek için ortak ülkelerimiz arasında iyi uygulama alışverişinde bulunmayı amaçlamıştır. Çeşitlilik, kapsayıcılık ve hoşgörünün ve engelli gençlerin entegrasyonunun faydaları konusunda farkındalık yaratan sonuçlar üretmektir. Aynı zamanda, engelli olmayan gençler arasında engelliliğe karşı önyargılar ve klişelerle mücadele etmek ve bunları ortadan kaldırmak için yaygınlaştırma stratejilerini ve araçlarını içermektedir. Bu, temel olarak, farklı alanlardan gelen ancak ortak çıkarları, değerleri ve hedefleri paylaşan tamamlayıcı kuruluşlar arasında yenilikçi bir işbirliği yaklaşımı kullanılarak mümkün olmuştur. Bu yenilikçi işbirliği aşağıdaki unsurlara dayandırılmıştır.

- Ayrımcılığı belirleyen önyargılar ve klişeler
- Bu önyargılara eşlik eden dil unsurları
- İyi entegrasyon için elverişli koşullar

Bu proje, ortak ülkeler arasında iyi uygulamaların değişimine dayanmaktadır. Söz konusu ülkelerin her birinde, engellilerin ve özellikle de çocukların ve gençlerin bakımının önemli ölçüde farklılık gösterdiğini ve her birinin, aktarılacak ve sıralanabilecek özgün ve spesifik yöntemler belirlediğini veya geliştirdiğini söyleyebiliriz. Ayrıca, engelli öğrenciler veya engelli genç profesyonellerin yanı sıra eğitim uzmanları ve engelli gençlerin kendi aralarındaki önyargılara ve yanlış temsillere karşı da mücadele temasına ilişkin bir başlangıç olmuştur.

Değişimlerimizin sonuçları ve her bir ortağın iyi uygulamalarının değerlendirilmesi ile sonuçları getirmek istedik.

- ✓ ilgili gençlerin daha fazla özgüven kazanmasını
- ✓ kişisel yaşamları ile öğrenci (veya öğrenici) olarak yaşamları arasında daha iyi bir bağlantı kurmalarını
- ✓ -durumlarının anlaşılmasının kolaylaştırılmasını (yalnız değildirler) ve olası yaklaşımları

Sosyal hizmet uzmanları veya eğitim uzmanları için ise:

- ✓ müdahale yaklaşımı
- ✓ destekleyici belgeler
- ✓ organizasyonu kolaylaştıran çalışma modelleri
- ✓ içermeyi teşvik eden yöntemler

Projenin hedefleri:

- engelli gençlerin zorluklarını ve ihtiyaçlarını belirlemek
- sosyal ve eğitim sektöründeki profesyonellerin bilgi ve pedagojik becerilerinin

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

İSTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

COCEMFE
Sevilla

- geliştirilmesine katkıda bulunmak
- eğitimcilere ve gençlere yardımcı olacak materyaller geliştirmek
- gençlerin marjinalleştirilmesi ve sosyal dışlanmasıyla mücadele etmek
- sosyal içerme, çeşitlilik ve hoşgörü gibi Avrupa değerlerinin gelişimine katkıda bulunmak
- stratejik bir ortaklık yoluyla Avrupa ve yerel düzeyde paydaşlar arasında sinerji yaratmak

Uygulama değişiminin sonuçları:

Projenin en önemli üç temasının göz önünde bulundurularak, farklı faaliyetlerde bu hedeflerin ele alınma şekli:

- Kapsayıcı eğitim
- Çalışma hayatına dahil olmak
- Genel olarak sosyal hayata dahil olmak

Bu temalara göre her partner ülkede aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir:

- ❖ Birinci eksen kapsayıcı eğitimidir.
 - Projenin birinci eğitiminde katılımcılar Fransa Paris'te bazı etkinliklere katıldılar ve koordinatör tarafından hazırlanan programla gruba Fransa'nın eğitim sistemi bize sunuldu. Fransa'da, milli eğitim müfettişleri tarafından Fransız eğitim sistemine (2005 yasası) müdahaleler gerçekleştirilmiş ve engelli gençlerin okula entegrasyonunu sağlamak için uygulanan tedbirler paylaşılmıştır. Pierre de Coubertin Lisesi'nde eğitim gören engelli gençler kendi yolculukları hakkında tanıklık etmek için eğitim etkinliklere katılmışlardır ve bu gençleri sınıflarında bulunduran öğretmenler, bu gençlere dayatılan programı takip etmelerini sağlamak için nasıl uyum sağlamaya çalıştıklarını açıklamaya çalışmışlardır. Ayrıca, engelli çocuklara sınıflarında ve okulun diğer alanlarında refakat eden kişiler de toplantılara katılarak bu gençlerin misyonlarını açıklamalarına katkıda bulunmuşlardır. Daha sonra, eğitimin sonunda GRETA MTI77'den bir engelli temsilcisi toplantıya katılmıştır. Özellikle özel ihtiyaçların belirlenmesi ve teknik yardımların tavsiye edilmesi gibi dersleri uyarlamak için hayat boyu eğitim kapsamında GRETA MTI77'nin uyguladığı eylemleri partnerlere aktarmıştır. Ayrıca derneklerle yaptıkları toplantılarda, yakın çevredeki okullarla ve öğretim ekipleriyle anlaşarak bir sınıf otistik çocuğu okula yerleştirmek için uyguladıkları yöntemleri sunmuştur. Bu özel sınıfta çocuklar, olanaklarına göre ve bireyselleştirilmiş bir kursa göre yavaş yavaş sınıflara entegre edilirler ve yemek ve eğlence olmak üzere tüm zamanlarını birlikte paylaşırlar.
 - Projenin ikinci eğitiminde katılımcılar İspanya Sevilla'da bazı etkinliklere katıldılar ve koordinatör tarafından hazırlanan programla gruba İspanya'nın eğitim sistemi bize sunuldu. Fransa'da olduğu gibi, kapsayıcı eğitim 1982'den

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

İSTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

COCEMFE
Sevilla

beri kanunla korunmaktadır. Engelli çocuklar okulda eğitime katılırlar ve onlara özel bir program uyarlanır ve duruma göre bir sonraki sınıfa geçme kriterleri gevşetilir. Edinme zor olduğunda, çocuklar devlet ve Sevilla Bölge Hükümeti tarafından finanse edilen yapılarda uzmanlaşmış sınıflara yönlendirilir. Seville'deki eğitim boyunca katılımcılar çeşitli kurumları ve ilgili çocukları veya gençleri izlemek için araç ve prosedürleri bize sunan öğretmenleri ziyaret etti ve böylece tecrübe paylaşımı gerçekleştirildi.

- Projenin üçüncü eğitiminde katılımcılar Türkiye İstanbul'da bazı etkinliklere katıldılar ve koordinatör tarafından hazırlanan programla gruba Türkiye'nin eğitim sistemi bize sunuldu. Kanun 2005'ten kalmadır. Türkiye'de engelli çocuklar çok faktörlü bir teşhisten sonra belirlenerek bireyselleştirilmiş kursa kabul edilirler. Aynı zamanda kanun, her yaşa göre program uyarlamaları sağlar. Kaynaştırma eğitimi ile engellilerin sosyal içermesi sağlanır. Bir diğer vurgu da yükseköğretim uygulamaları içindir. GELİŞİM Üniversitesi koordinatörü tarafından, engelli gençlerin üniversiteye erişimini ve takibini kolaylaştırmak için alınan önlemler katılımcılar ile paylaşıldı. Öğrenci dekanlığı tarafından geliştirilen açık yardım servisi tanıtıldı.
 - Projenin dördüncü eğitiminde katılımcılar İtalya Lanciano'da bazı etkinliklere katıldılar ve koordinatör tarafından hazırlanan programla gruba İtalya'nın eğitim sistemi bize sunuldu. SGS Consorzio kurumunun ev sahipliğinde, bir okul müdürü, öğretmenler ve bir eğitim asistanı ile kapsayıcı eğitim konulu bir toplantı düzenlendi. Kanun 1992'den kalmadır. Çocuklar, eğitimleri boyunca bir eğitim asistanı tarafından izlenmektedir. Bu takip, çocuğun başarılarına göre gelişen bir eğitim projesine dayanmaktadır. Diğer ziyaret edilen kurumda, kaynaştırma öğrencilerinin katıldığı şarkı söyleme etkinliğine katılarak deneyim paylaşımında bulunuldu.
- ❖ İkinci eksen çalışma hayatına dahil olmaktır:
- Fransa'da, engelli kişilere adanmış kurumsal profesyonel entegrasyon uzmanlarıyla (CAP EMPLOI, AGEFIPH, vb.) toplantılar, istihdama yönelik destek eylemlerinin sunulmasını mümkün kılmıştır. Uzman kurumlara yapılan ziyaretler, mesleki entegrasyonlarında başarılı olan gençlerin tanıklıklarıyla desteklenen birkaç destek örneğini de ortaya çıkardı. Tresmes'teki Gué' teknik lisesine yapılan ziyaret, yemek servisi gibi iyi iş olanakları sunan mesleki eğitim öğretmenleriyle tanışmayı mümkün kıldı.
 - İspanya'da, bu temaya odaklanan birçok etkinlik gerçekleştirildi. Devlet tarafından finanse edilen bir yapıda çalışan sosyal hizmet uzmanlarıyla ve aynı zamanda Sevilla belediyesi tarafından finanse edilen bir yapıdan profesyonel entegrasyon danışmanlarıyla karşılaşıldı. Gençleri istihdama yönlendirmek için yaptıkları çalışmalar paylaşıldı. Ayrıca engellilere yönelik bir sosyal yardım hizmeti olan COCEMFE derneğinde çalışan insanlarla da tanışıldı. Bu sosyal hizmet desteği, resmi tanınma sürecine yardımcı olmakla birlikte ortaya çıkan projelerin yürütülmesine de yardımcı olma görevine sahiptir. Tüm bu

kuruluşlar, staj yerleri bulmak için şirketlerle iletişim halindedir ve aynı zamanda iş istasyonlarının uyarlanmasında onlara tavsiyelerde bulunur. Cora Del Rio belediyesinin sosyal yardım servisi tarafından gerçekleştirilen uygulama, belediye hizmetlerine entegrasyonun "sübvansiyonlu" bir işi değildir. Aksine engelli gençlere gerçek bir iş sunarak bunun mümkün olduğunu göstermiştir.

- Türkiye'de İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Bakanlığa bağlı Aile Ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü engellilere ve ailelerine fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomik olarak bütüncül bir hizmet sunmaktadır. Buraya dâhil olan aileler engelli bireylerin tüm ihtiyaçlarını tek çatı altında çözümleyebilmektedirler. Özellikle engelli bireylerin istihdam becerilerinin artırılması için farklı çözümler getirilmekte ve sonrasında istihdam edilmeleri için fırsatlar yaratılmaktadır. Her iki kurum da ilde ana aktör olarak çalışmaktadır. Yine, İstanbul Gelisim Üniversitesi, ülkedeki diğer üniversiteler gibi, engeli fark etmeksizin herkese açık BTS düzeyinde eğitim sunmaktadır. Bu üniversiteler özel veya kamudur fakat aynı zamanda her türlü burs imkânına da sahiptir. Eğitim geniş bir yelpazede sunulmaktadır ve mesleki eğitime dair teknik müfredatı da kapsamaktadır.
- İtalya'da, bölge tarafından finanse edilen yapılar bulunmaktadır. Fakat aksine aileler veya gönüllüler tarafından işletilen ve finanse edilen yapılar da aktif olarak bölgede yer almaktadır. Bu yapılardan birisi ANFASS'tır. ANFASS engelli gençlere eğitim fırsatları sunuyor ve istihdam becerilerini artıracak etkinlikler tasarlıyor.

❖ Üçüncü eksen kapsayıcı toplumdur:

- Engelliliği görünür kılmak, insanların engelliliğe bakışını değiştirir. Bu, engellilerin sadece yardım almakla kalmayıp toplumda aktif bir rol oynayabileceklerini göstermeyi mümkün kılar. Boş zaman da önemlidir ve herkesin hakkı olan kişisel tatmini sağlar. Ya yapılar içinde ya da şehir içinde eğitim izleme ile daireler sağlayarak özerkliği teşvik etmek de önemlidir. Genellikle bakıcı dernekleri veya uzmanlaşmış yapılar tarafından yapılan girişimler çoktur. Bunlardan biri Fransa'da, Belediyedeki spor kulüpleri ile kurum içinde spor toplantıları düzenleyen bir dernektir. Bu dernek, sanat terapisi atölyelerinin sunulduğu gündüz bakımı sunmaktadır. Yine benzer şekilde İspanya'da, TRIANA vakfının catering konusunda eğitilmiş gençleri birkaç günlüğüne mutfakta çalışmakta veya yemek servisine katılarak çeşitli grupların katıldığı festivallere dahil olma imkanı bulmaktadır. Bu vakıf, insanların gönüllüler tarafından yönlendirildiği özerkliği teşvik etmek için bir geçiş yeridir. Türkiye'de ise, Büyükşehir Belediyesi tarafından finanse edilen ve sadece engelli bireyler ve ailelerinin kullanımına açık olan Şile ve Florya Tatil Köyü, eğlenceli aktiviteler, geçiş daireleri sunuyor. Bu merkezler tamamen ücretsiz olup, İstanbul'da ikamet eden ve engelli bireyi olan her aile iki yılda bir bir hafta kalma hakkına sahiptir. Bu merkez, açık bir programa göre

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

İSTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

COCEMFE
Sevilla

eğlenceli aktiviteler (okçuluk, fitness, plastik sanat atölyesi, yakında at terapisi) sunmaktadır. Son olarak, İtalya'da, Abruzzio'nun APE derneği tarafından yürütülen DOPO DI NOI projesi tanıtılmıştır. Dernek kullanılmayan okulları bir geçiş yaşamına dönüştürmek için geri almakta ve böylece zihinsel engelli özerk kişilerin bağımsızlığına sahip olmalarına ve sakinlerle tanışarak sosyal bir yaşama sahip olmalarına olanak tanımaktadır. Etkinliğe dahil edilen diğer dernek ANFASS, sitenin çevresine herkese açık piknik alanı entegre ederek kapsayıcı bir turizm projesi inşa etmiştir. Ayrıca herkesin kiralaması için daireler yapmıştır. Tarım alanlarından ürünler elde edip satmaktadırlar. Ayrıca yerel pazarlarda ANFASS kullanıcıları tarafından yapılan seramikler satışa sunulmaktadır.

<https://www.linkedin.com/showcase/projet-seed-erasmus/?originalSubdomain=es>

seedprojecterasmus@gmail.com